

Kajtor Mária: a humor is a lélek fegyvere

Az élet néha nagyon tragikus tud lenni, de bármi történjék is, humorral könnyebb elviselni, mondja Kajtor Mária nyugalmazott nagyváradai óvodapedagógus. **6. oldal**

A lélek gyümölcse a nevelésben

Amikor megérkezik a gyermek a családba, az nagyon nagy örömet szokott szerezni minden családtagnak, de nagy felelősséget is ró a szülőkre. **8-9. oldal**

Testvéri szeretetszolgálat a kerületnél

Az Egyházkerület vezetőtanácsa március 27-28-án, Hegyközszentmiklóson, kihelyezett munkakülésen egyeztetett a Királyhágómellék jövőjéről. **10. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2023. MÁJUS • 34. évf. 9-10. szám • Ára 5 lej

Istenből való Lelket kaptunk

A kézzelfogható ajándékok virágkorukat élik. Egy menő eszközzel, divatos ruhaneművel vagy trendi ékszerrel könnyen mosolyt tudunk csalni a szeretteink arcára. Ezek szerint az örömet kiváltó ok megvásárolható. Az ajándék minden időben kedves gesztus volt, de úgy érzékelem, hogy a mögötte lévő lelkiületről a hangsúly átkerült a tárgyra. Egy ilyen világban nem csoda, ha a Szentlélek ünnepe nem örvend túl nagy népszerűségnek.

Az ige arra tanít, hogy mi „nem e világ lelket kaptuk, hanem az Istenből való Lelket, hogy megismerjük azokat, amiket Isten ajándékozott nekünk” (1Kor 2,12). A Lélekkel nem tudunk kérkedni, mert alázatossá tesz; nem tudunk az értékével hancegni, mert megfizethetetlen; nem

tudjuk a kirakatvilág polcaira helyezni, mert Istenből való. Ellenben általa felismerhetjük az életünkben Isten azon ajándékait, amelyek a világi lelkiület előtt rejtve maradnak.

A Szentlélek nemcsak tisztánlátóvá, de gyümölcsözővé is tesz. Valójában a kettő egymástól elválaszthatatlan, mert „a Lélek megnyilvánulását mindenki azért kapja, hogy használjon vele” (1Kor 12,7). E havi lapunk központi témája pontosan ezért lett a gyümölcstermés. Bármilyen feladatot bíz is ránk a mi mennyei Atyánk, nekünk úgy kell helytállnunk, hogy a hitünk tündököljön, az evangélium ügyét előmozdítsuk, és felebarátaink javát munkáljuk.

Az elismerés a munka gyümölcse

Sokan sóvárognak a dicsőség, a megbecsülés után, és szeretnék azt, hogy az emberek elismerően tekintsenek rájuk. Azt viszont kevesen érzékelik, hogy a megbecsülés nem repül a vállukra magától, hanem keményen meg kell dolgozni érte. Sőt, hogy pontosabban fogalmazzunk: nem a megbecsülésért kell dolgozni, hanem a ránk bízott feladatokat kell minél lelkiismeretesebben elvégezni, és a jól elvégzett munka gyümölcse lesz az elismerés is.

Azt a különös jelenséget figyelhetjük meg a világban – bár nem hiszem, hogy ez új jelenség lenne –, hogy sokan úgy szeretnék kivívni az emberek megbecsülését, hogy azért lehetőleg ne kelljen sokat küszködni. Olyan ez, mintha azt várnánk, hogy hozzon a fa gyümölcsöt gyökér és ágak nélkül. Ehhez a természetellenes elváráshoz természetesen megvannak az eszközök: a hamis diplomák, a fitogtatott státusszimbólumok, a megjátszott gesztusok, illetve a titulusok, rangok, címek és jelzők hangoztatása. Közben szomorúan tapasztaljuk, hogy sok a diplomás analfabéta, a „címzetes ökor”, és feltűnően sokan vannak azok, akik elvárják, hogy a pénzük miatt úgy tekintsenek rájuk, mint akiknek a szájából csupa arany bölcsesség zeng. Meg kell vallanom, hogy már régóta nem tudok jelentőséget tulajdonítani annak, ha valakinek az orrom elé tolt (látszólagos vagy valós) gazdagságát vagy a tudásának írásos bizonyítékait, a diplomákat kellene megcsodálnom.

(Folytatás a 2. oldalon)

Az elismerés a munka gyümölcse

(Folytatás az 1. oldalról)

A legnagyobb emberek, akikkel találkoztam, emberségben és közvetlenségben is nagyok voltak. Ismerek tudós professzort, aki sose írja neve mellé a doktor jelzőt, mert nem tulajdonít a (valódi tudással megszerzett) címnek különösebb jelentőséget. Ismerek egyházi és világi vezetőket, akik tisztelettel bánnak még a legalacsonyabb beosztású alkalmazottal is. Tiszteletteljesek és emberségesek, mert becsületes és kemény munkával jutottak el oda, ahol vannak, és értékelik mások munkáját is.

Ismerek olyanokat is, akik luxusgépkocsival járnak, drága ruhát, órát viselnek, de miközben úgy viselkednek, mintha a világ urai lennének, valami hiányzik belőlük. Valójában nekik is hiányzik, hogy a világ nem becsüli igazán őket. Irigylik őket, bámulják őket, hajbókolnak előttük, félnek tőlük, csak épp az igazi, őszinte elismerés és megbecsülő szeretet marad el, ha az emberi minőség hiányzik. Hiába, ez nem jár tartozékként az autóhoz, ruhához, palotához, ehhez ember kell, és igazi teljesítmény kell. Sem megvásárolni nem lehet (mint olykor az okleveleket), sem hamisítani, sem pedig ellopni. (Ha el lehetne lopni, sok embernek lenne.)

Gyümölcseről lehet megismerni a fát, tanítja Jézus Krisztus (Mt 12,33). Jó lenne ezt az ígét sokaknak megjegyezni, azzal a kiegészítéssel, hogy az emberek megnézik és fontosnak tartják, értékelik, sőt túlértékelik a külsőségeket, de előbb vagy utóbb mindenki átlát a szitán, és meglátják azt, aki vagy. Idézve Abraham Lincoln egykori amerikai elnököt: „Néha mindenki csinálhatsz bolondot, s néhány emberből mindig bolondot csinálhatsz, de nem csinálhatsz mindig mindenki bolondot.”

Az Úr pedig a szívedbe lát, Őt egy pillanatra sem tudod félrevezetni. De kegyelemből gyümölcstermővé teszi még a kiszikkadt életeket is egyszülött Fiáért, aki elvállalta a legnagyobb feladatot: életét áldozta a kereszten. A Golgotára feltekintve a legnehezebbnek tartott munka is eltörlődik. Érdemes ezen gondolkodni, amikor azon kesergünk, hogy a munkánkat nem értékelik eléggé, vagy az emberek nem borulnak le csodálattal előttünk amiatt, mert úgy érezzük, hogy valamit elértünk az életben. A keresztyén ember valójában a legnagyobb próbatétel után is csak annyit mondhat: egyedül Istené a dicsőség. Az embernek pedig az elismerés és a babér helyett elég a jól elvégzett, becsületes munka öröme.

WAGNER ERIK

A mennybemenetel különlegességei

„Azután kivette őket Betániáig, majd fel-emelte kezeit, és megáldotta őket. És mialatt áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe” (Lk 24,50–51).

Van valami dicsőséges Jézus mennybemenetelében. Az Isten Fia a fizikai távoldás közben áldást oszt a tanítványoknak. Ismét valami különleges történik. A sok csoda most egy újabbal ér véget. Egy kisdiák egyszer ezt kérdezte tőlem: „Akkor Jézus számára megszűnt a gravitáció?” Akkor hirtelen azt sem tudtam, mit válaszoljak, mára viszont van egy személyes válaszom. A gravitáció nem szűnt meg, csak Jézus egy újabb tanújelét adta annak, hogy fölötte áll az általunk ismert világ törvényszerűségeinek, és a fizikai világ nem korlátozhatja őt. A Megváltó hatalma dicsőséges megújulást hozhat a mi életünkben is.

Van valami megnyugtató Jézus mennybemenetelében. Az Úr emelkedik, s közben egyre többet lát a világból, mind több ember kerül a látóhatárába. Az emelkedés csúcsa a mennyek országa, ahonnan már semmi sem kerülheti el a figyelmét. Szóval lát minket, de nemcsak úgy apró lényekként, ahogyan mi látjuk egymást a távolból. Lát minket a teljes valónkban, ismeri a szívünk vágyait, lelkünk sebeit, hitünk bénaságát, az éjjel-nappal hordozott terheinket. Jézus magasan a gondjaink, félelmeink, fájdalmaink felett áll, és Szentlelke által szeretetteljes megnyugvást ad.

Van valami bátorító Jézus mennybemenetelében. Az Úr elszenvetted a kínok kínját, míg a megváltást véghezvitte. A családja nem értette meg, a hazájában meg akarták ölni, a hatalomféltők gyilkos tervet szőttek ellene, és a tanítványok sem álltak mindig a helyzet magaslatán. Annyi meghurcoltatás, testi és lelki gyötrődés után, most ámulatba ejtő békét sugároz. Az Atya üdvterve beteljesedett, az utat végig járta. Mi még nem tudhatjuk, hogy a mi Atyánk milyen utat jelölt ki nekünk, amelyen hozzá juthatunk. Nem ismerhetjük az utunk fájdalmas buktatóit, de a megérkezés örömről már most bizonyosak lehetünk. Tartsuk mindig szem előtt ezt a célt, és könnyebb lesz megélni az akadályokat. Ámen.

Van valami megmagyarázhatatlan Jézus mennybemenetelében. Nem a felemelkedés csodájára gondolok, sokkal inkább az ellentmondásra: az Úr minél inkább távolodik a földi léttől, annál közelebb van hozzánk. Elment, hogy velünk legyen. Meghalt, hogy éljen értünk. Átokká lett, hogy áldássá legyen. Azt hiszem, hogy a hitéletünket ilyen ellentmondások mentén tudjuk igazán megélni. Ezért tanít így a Mester: „aki meg akarja tartani az ő életét, elveszíti azt; aki pedig elveszíti az ő életét énérétem, megtalálja azt” (Mt 16,25). „Vegyétek magatokra az én igát, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok, és lelketek nyugalmat talál. Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű” (Mt 11,29–30).

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Van-e gyümölcs a fán?

Májusban már családom tagjai türelmetlenül lesik a cseresznyefát, hogy a zöld levelek alól mikor kandikálnak ki a pirosuló, ropogós cseresznyék. Micsoda buzgósággal, vágyakozással hajtogatják az ágakat és leveleket, s micsoda csalódottság önti el őket, hogy még nincs érett gyümölcs a fán. Az evangéliumi tudósítást olvasva (mikor Krisztus Urunk keresi a gyümölcsöt a fügefán, Mt 21,18–19) lelki szemeim előtt valahogy így látom arcán a lelkes keresés, majd a keserű csalódottság és szent düh vonásait kirajzolódni.

Fontos a gyümölcs! Fontos táplálkozásunk szempontjából, hiszen egészséges, tele van vitaminnal, s ráadásul, a cseresznyefánál maradván, milyen öröm a friss, ropogós gyümölcsöt szedni, enni. Milyen szép gyermekkori emlékké válik, hogy többedmagunkkal csüngtünk egy-egy öreg cseresznyefán, és pukkadásig ettük magunkat. Ráadásul az asztalunkra kerülő gyümölcsben benne van nemcsak a mi egészségünk és örömünk, hanem az Isten kegyelme és gondviselő szeretete is. Hiszen hiába trágyázza, metszi, permetezi, füstöli, keríti körbe a gyümölcsöt az ember,

mert az idei késői fagyok (és még megannyi dolog) is megmutatták, hogy sem nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené (Róm 9,16). Ha van érett, szép gyümölcs a fán, ami a kamránkba, asztalunkra kerül, az bizony az Isten áldása.

SZEMÉLYES FELELŐSÉGÜNK

Kertjeink gyümölcse az Isten munkája, a lelki gyümölcsök termése pedig a mi feladatunk.

Mert minden egy gyümölcssel kezdődött (1Móz 3), s azóta is fontos a gyümölcs. Mi, az ember, szakítottunk a tiltott gyümölcsből, s azóta Isten hajtogatja életünk lombjait, hogy gyümölcsöt keressen, mintha csak azt mondaná, hogy ettetek a jó és rossz tudásának gyümölcséből, na hadd lássam, mire mentetek vele, milyen gyümölcsöt teremtek azóta!

Gyümölcsöket keres a mi Urunk, nemcsak a fügefán, de a te életed fáján is. Vajon talál-e, s ha igen, akkor milyen? Fontos neki a gyümölcs, mert ha nincs, az is jelez valamit, ha van, de rossz, keserű, férges, nos, az is árulkodó jel, mint ahogy a jó gyümölcs is

sokatmondó. Jézus egyik példázatában a vinnel még kikönyörög egy kis időt a terméketlen fának (Lk 13,6–9), de látjuk a fügefa esetéből, hogy ha nincs gyümölcs, akkor előbb vagy utóbb bekövetkezik az ítélet. Mint ahogy a rossz termést hozó fa esetében is.

„Minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem” (Mt 7,17).

ÉLETÜNK FÁJA

Pár évvel ezelőtt vettem a piacon egy cseresznyefát, látszott az oltás helye, elültettem, s alig vártam, hogy termőre forduljon. Mikor termett, vadcsereznyét termett. Én balga azt hittem, hogy másik évre hátha lesz valami változás, s aztán még egy évet adtam neki, végül fejszét ragadtam, s kivágtam, hogy ne foglalja a helyet. Azóta a helyére másik cseresznyefát ültettem, s ez szép, ropogós cseresznyével örvendezteti meg a családom. Most már csak azt bánom, hogy még három évet adtam a rossz fának. Vajon a mennyei Gazda megbánja-e, hogy egy-két vagy tízhusz évet adott még nekem jó gyümölcsöt teremni? Nagy kérdés ez.

Milyen a te gyümölcsöd? Van-e egyáltalán? Fontos ezeket a kérdéseket akár naponta feltenni, s őszintén megválaszolni. Mert a gyümölcsökből láthatjuk, hogy jó irányba halad életünk, vagy esetleg kivágattatásra ítéltünk. S hogy milyen gyümölcsöt kellene hogy teremjél? Erre megadja a választ az ige: „A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás” (Gal 5,22–23).

Micsoda boldogság van lányaim arcán, mikor végre szedhetik és ropogtathatják a mosolygós, piros cseresznyét. Látva őket arra gondolok: Vajon életünk fáját, annak lombját, mikor átszegzett kezével végigkutatja a mi Urunk, lesz-e ilyen boldog, ilyen örömteli az Ő arca, talál-e jó és szép gyümölcsöket again? Reméljük, hogy így lesz.

JAKÓ SÁNDOR ZSIGMOND

Bátorító parancs Istentől

„És azt parancsolta az ÚR Isten az embernek: A kert minden fájáról bátran egyél. De a jó és a gonosz tudásának fájáról ne egyél, mert amely napon eszel róla, bizony meghalsz” (1 Mózes 2,16–17).

Itt az első parancsolat, amit az ember Istentől kapott. Akkor még mindössze egyre volt szükség a szép és gond nélküli élethez. Ennek az egynek a megsértése miatt lett szükség a továbbiakra. Ám most ne az engedetlenségre figyeljünk, hanem az Úr nagyvonalúságára.

Nem tiltással kezdődik az első parancsolat. Számomra ez azt jelenti, hogy az Úr nem korlátozni akarta az embert, hanem – ahogy az igében is áll – bátorítani: „a kert minden fájáról bátran egyél”. Mintha csak azt mondaná a Teremtő a teremtménynek, hogy vegye birtokába mindazt, amit csak úgy kapott, és élvezze az életet. Vegye sorra az összes fát, és kóstolja meg mindegyiknek a gyümölcsét. Szerezzen tapasztalatot, élményeket. Válassza ki a kedvenc eledeleit. Élje meg az Éden nyújtotta örömeit. Mindössze egyetlen dologra kell figyelnie, hogy a „jó és a gonosz tudásá-

nak fájáról” ne egyen. Arányaiban nézve ez semmi, szinte elhanyagolható. Isten tömredék élvezetes lehetőséget adott, és csak egyetlen dolog kért, az embernek mégis az az egy kellett, ami tilos volt.

Az Úr ma is több áldást ad, mint tiltást. A tőle kapott szabadság nagyobb a korlátoknál. Ne kívánjuk hát azt, amitől eltilt Isten parancsolata, mert az rossz nekünk, azzal csak ártunk magunknak és másoknak is. Helyette becsüljük meg mindazt, amit kapunk, és élvezzük bátran az Úr jó ajándékait. Ámen.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

A történelem leghíresebb almái

A TILTOTT GYÜMÖLCS

Bár Isten halálbüntetés terhe mellett megtiltotta Ádámnak és Évának, hogy „a jó és rossz tudásának fájáról” egyenek, Éva nem tudott ellenállni a kígyó és a tudás csábításának, Ádám pedig az asszonnak, így a Teremtő kiűzte őket az Édenkertből. A gyümölcs-csel természetesen nem emelkedhetek isteni magasságokba, a tiltás csupán a Teremtő és teremtmény közti viszony elfogadását volt hivatott jelezni.

A Biblia nem említi, hogy a titokzatos fán milyen gyümölcs termett, habár a falatozás után, mikor felnyílt a szemük és észrevették, hogy mezítelenek, fügefalevelekből készítettek maguknak kötényt. Néhányan ezért a tiltott gyümölcsöt fügeként azonosítják, amelynek fája az ókorban a nemi életet jelképezte, vagyis ezen elmélet szerint a bűnbeesés valójában nemi bűn volt.

Van olyan hipotézis, miszerint Ádámék búzáat vagy gránátalmát ettek, a közfelfogás szerint azonban a tudás tiltott gyümölcse az alma, s az később a keresztény szimbolikában a bűn jelképe, majd pedig a megváltás szimbóluma lett, míg korábban a szerelmet és a termékenységet is jelképezte.

Az alma elsőként a latin szerzőknél bukkan fel, ami félrefordításon (esetleg egy jól sikerült szójátékon) is alapulhat. A malum latinul ugyanis bünt jelent, míg a malus almafát. Am a pomum szó jelentésváltozása is szerepet játszhatott: eleinte „gyümölcsöt, fa termését” jelentette, később viszont már az almát.

A bűnbeesést ábrázoló képeken általában almafa látható az éppen bűnbeeső emberpár mellett, ritkábban fügefát vagy szőlőtőkét is felfedezhetünk tiltott gyümölcsfaként, sőt a franciaországi Plaincourault apátság 13. századi freskóján az első emberpár gombát falatozott.

A MAGYAR ORSZÁGALMA

Az éggömb már az ókortól szerepel a hatalmi szimbólumok között. A bizánci császárok és a Karoling uralkodók is sokszor a kezükben tartanak egy gömb alakú tárgyat a róluk készült ábrázolásokon. Egy feltételezés szerint az országalma mint tárgy ekkor még nem létezett, csak az ábrázolásokon alkalmazták hatalmi szimbólumként.

Az országalmákat már a római császárok is használták, ezt vették át a német-római uralkodók, majd a többi keresztény király. A belsejében lévő föld sokszor Jeruzsálemből, a Golgota hegyéről származott, ezzel a királyt figyelmeztette, hogy csak a királyok Királyának keresztthalála által remélheti a mennyi dicsőséget.

Az első ismert, tárgyi valóságában létező országalmát II. Henriknek ajándékozta VIII. Benedek pápa 1014-ben, császárrá koronázása alkalmával. Bár II. Henrik az ajándékot nem tartotta meg (a clunyi bencés monostornak ajándékozta), az őt követő uralkodók hatalmi jelvényei között már megtalálható az országalma.

Az országalma ábrázolása Magyarországon először a koronázási paláston tűnt fel. Az 1031-ben készült paláston gömbölyű tárgyat tart a kezében Szent István és a vértanúk is. Péter, Salamon és Könyves Kálmán királyi pecsétjén is szerepel az országalma, de nem ismert, hogy az ábrázolt tárgy fizikai valóságában létezett-e. Ha létezett, akkor való-

szerűleg nem a mai kettős kereszt díszítette, mert a kettős kereszt ábrázolása először csak III. Béla korában jelent meg. Kettős kereszt országalma-ábrázolás először Imre aranypecsétjén látható.

A NEWTON ALMÁJA

A közismert történet szerint Isaac Newton (1642–1727) a fejére pottyanó alma hatására értette meg, hogy a földi tárgyakat és égitesteket mozgató erő ugyanaz. Egy kortárs író, William Stukeley írta le, hogy mikor 1726. április 15-én Kensingtonban beszélgetett Newtonnal, a tudós elmesélte, hogyan jutott eszébe a gravitációelmélet. „Egy alma lehullása okozta, mikor elmélkedve ott ült.

Miért esik az alma mindig a földre, tette fel a kérdést magának. Miért nem oldalra vagy felfelé esik, hanem mindig a Föld középpontja felé?”

APPLE

Sok teória kering arról, miért kapta a szokatlan Apple (alma) nevet Steve Jobs világhírű cége. Az egyik közismert vélekedés szerint Newton legendás almája volt a névadó, bár sokak szerint valójában csak meghökkentő nevet kerestek, ami vicces és barátságos, de különbözik azoktól az elnevezésektől, mint amilyenek akkoriban megszokottak voltak az ilyen cégeknél.

„Éppen gyümölcsdiétán voltam és egy almaültetvényről tartottam hazafelé” – emlékezett vissza Jobs évtizedekkel később. Ez az egészen hétköznapi sztori adta az ötletet a névválasztáshoz. Ennek persze olyan előnye is van, hogy így az „A” kezdőbetűnek köszönhetően mindig előre kerülnek a céges listákban. Jobs minél előbb szerette volna a cégalapítást befejezni, így mivel egy napon belül nem jutott jobb eszükbe, maradt az Apple név. Később a névválasztás több problémát is okozott, mert a Beatles háttércégét szintén Apple-nek hívták, és korábban alapították.

KULCSÁR ÁDÁM, A MULT-KOR.HU NYOMÁN TOKÁR SÁNDOR

Hűtőmágnes – lelki utunk bizonyosága

A hűtőmágnes kétélű dolog. Nem a fizikai állapotára gondolok, hanem inkább az üzenetértékére. Amikor gyönyörű helyeken, külföldön járunk, eszünkbe jutnak szeretteink, barátaink, akik nem lehetnek ott, ezért valami kis, könnyen hazavihető kedvességet nézünk nekik. A hűtőmágnes kitűnő eszköz, és egy jó gesztusnak tűnik. Igen ám, de biztos, hogy jogos elvárás, hogy barátunk egy olyan képet nézegessen a hűtőjén, amit élőben sohasem látott? Nincs jogos alapja semmiféle irigységnek, de néha mégis ezt generálhatja.

Pál apostol lelki értelemben csodálatos helyeken jár. Ilyen szállóigékké lett mondatokat mond a Róm 8-ban: „Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk... Akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van... Semmi nem választhat el Istent szeretetétől...” Csodás lelki tájak. De valahogy mégsem tudja felhőtlenül élvezni őket, mert a Róm 9-ben rögtön ezután eszébe jutnak szerettei. „Igazat mondok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem tanúskodik mellettem a Szentlélek által, hogy nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyötri a szívemet. Mert azt kívánom, hogy inkább én magam legyek átok alatt, Krisztustól elszakítva, az én testvéreim, az én test szerinti rokonaim helyett, akik izráeliták, akiké a fiúság és a dicsőség, a szövetségek és a törvényadás, az istentisztelet és az ígéretek, akiké az ósatyák, és akik közül származik a Krisztus test szerint, aki Isten mindenek felett: áldott legyen mindörökké. Ámen” (Róm 9,1–5).

Aki Isten útján kezd el járni, sok áldást kap, de egy lelki terhet is vesz magára. Aggódást a szerettei üdvösségéért. Te hogy vagy ezzel? Három kérdés megválaszolásában vizsgáljuk meg lelki érzékenységünket ezzel kapcsolatosan.

TÉGED ÉRDEKEL A KRISZTUS NÉLKÜL ÉLŐK ÉLETE?

Érdekel, hogy vannak barátaid, családtagjaid, kollégáid..., akik Krisztus nélkül élnek?

No de nem pletykálgatás, kibeszélés miatt kell nekünk érdeklődni! Tudom, sokszor emiatt tesszük, és hogy hasonlítgatjuk az ő hitüket a mienkkel. Ilyenkor megkönnyebbülünk, de nekünk nem hozzájuk kell mérni magunkat. A mérce Krisztus és az Ő igéje. Azzal nem érünk semmit, ha a hitetlenekhez képest mi jobbak vagyunk. Az a borzasztó, ha rosszabbak vagyunk. Ha Krisztus él bennünk, akkor ránk is jellemző kell legyen: azért jöttem, hogy megkeressem az elveszetteket. A missziós lelkületű embereket ennek a tüze kell hogy táplálja belülről.

Amikor megértjük, hogy a gyülekezeteink nem klubok, ahol jól elvagyunk. Amikor megéljük, hogy azok, akik templomban vannak, azért vannak, hogy világítsanak azok felé, aki még nincsenek ott, akkor kezd-

jük betölteni gyülekezetként a szerepüket. Legyünk szeretetközösség, ahova vágyunk mások is jönni, és ne legyünk annyira korlátoltak. Más is tudjon bejönni, képes legyen belépni a közösségre!

FÁJ AZ ELVESZETTEK SORSA?

„Sietve kezdjenek elsiratni minket; a mi szemünk is hadd lábadjon könnybe, a mi szemünkből is omoljon a könny!” (Jer 9,17) – fejezi ki fájalmát Jeremiás a népet látva. Mózes hasonlóképpen küzd a népéért a pusztaiban: „Mégis, bocsásd meg vétkeiket! Mert ha nem, akkor törölj ki engem könyvedből, amelyet írtál!” (2Móz 32,32). A mi Urunk Jézus Krisztus pedig siratta Jeruzsálemet ezekkel a szavakkal: „Bárcsak felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat! De most már el van rejtve a szemed elől!” (Lk 19,42).

Számodra a gyermekednek a karrierje a fontosabb, vagy az üdvössége? Nem kell szembefordítani a kettőt egymással, de kétségbeejtően keveset foglalkozunk az utóbbival az előbbihez képest. Fáj, hogy van autója, egzisztenciája, szép háza, de nincs Krisztusa?

Nem irigylek én senkitől semmit, de a sorrenddel nagy problémák vannak. Mindig megdöbbennek a kifogások. Nem tudok jönni az Úr jelenlétébe, mert dolgom van, mert vendégeim vannak, mert születésnapom van... A dolgot lehet, hogy egy-két órácskára félre lehet tenni. A vendégeidet, ha nem szégyelled templomodot, magaddal hozhatod a templomba. A születésnapod? Hát, igen! Kinek is köszönheted az életet? Nem az lenne a legméltóbb születésnap, hogy eljössz megköszönni az életet annak, aki életet adott?

MILYEN ÁLDOZATOT HOZOL ÉRTÜK?

Pál azt mondja, hogy inkább elkárhozik, csak hogy helyette a nemzete, családja üdvözüljön. Tudja ő is, hogy ilyet nem lehet, de annyira emocionális megnyilvánulás ez, hogy nem le-

het nem érezni a szeretetet családja, nemzete, népe iránt. Mi szeretjük ennyire a mieinket? Foglalkoztat az ügyük? Mit kell ezért feláldozni? Az üdvösségünket nem tudjuk felcserélni az ő üdvösségükre.

Mit kell nekünk feláldozni? Önként, kényszer nélkül. Először is a büszkeségünket. Mert a keresztyén élet megélésében, az evangélium hirdetésében sokan meg fognak sérteni. Leszólnak, kellemetlenkednek, maradinak tartanak, gúnyolnak. Pattanjon le ez rólad! Dolgozd ki úgy az érzéklésedet, hogy ezek ellen legyél érzéketlen, és ne a szeretteid lelki üdvével kapcsolatosan. Az élet kemény, de te ne légy érzéketlen. Ne sértődj meg, és ne sérts!

Amit még fel kell áldozni, az a komfort és a komfortzóna. Fotelből nem lehet misszionálni. A keresztyén le tud mondani kényelméről, mert éppen ez a kényelem kényelmetlen számára. Amikről még le kell mondani, mert sokszor ezek is jellemzők ránk, azok a rutinszerű automatizmusok, klisészerű igei szirupöntögetések, amikkel azt hisszük, megoldhatók a helyzetek. Idegesítő az okoskodás és fontoskodás. Mire gondolok konkrétan? Imádkozunk, hogy a Szentlélek munkálja ki a gyülekezet növekedését! – hallom sokszor. És ez jó. Önmagában igaz. De a Szentlélek kiben működik? Nem embereken? Te is egy embertől hallottad először az ígét, egy másik ember tanított meg imádkozni. Jó esetben a szülőktől, nagyszülőktől, de nem mindenki nőtt fel ilyen áldott helyzetben. Van, akit felnőttkorában vezettek Krisztushoz, de onnantól kezdve, hogy Krisztusé, feladata, hogy másokat is odavezessen! – ezt kell megérteni.

És mi van a hűtőmágnessel? Bátran ajánld! Igekártyák, bátorító mondatok, üdvbizonyosságot sugárzó, boldog és boldogító megnyilvánulások által. És imádkozz, küzdj azért, hogy mások is Krisztus-követővé legyenek. A küzdelem meg sírás közepette azért ne felejtse el megélni és láttatni, hogy békességed minden értelmet felülhalad. Ne csak elirigyljék, hanem el is sajátítsák azt!

Kajtor Mária: a humor is a lélek fegyvere

Az élet néha nagyon tragikus tud lenni, de bármi történjék is, humorral könnyebb elviselni, mondja Kajtor Mária. Szerinte manapság nagyon hiányzik a mindennapokból a vigasztaló szó, jó kedvre deríteni azt, aki valami miatt szomorú. A nyugalmazott nagyváradi óvodapedagógus derús életszemlélete, csengő-bongó nevetése másokat is magával sodor és jókedvre derít.

– Sok közösségi oldalon a káosz, az anarchia, az álhírek, a magamutogatás tarka egyvelege fogad bennünket. Az Ön oldala ellenben tudatosságot takar, és harmóniát, derút áraszt. Gondosan válogatott képek, versek, idézetek, amelyek társaságában jólesik megpihenni pár percre, egy-egy nap forgatagában. Mások is így látják?

– Nagyon személyes dolgokat nem osztok meg, mert a magánélet az csak rám tartozik. A fényképeket sem szeretem közkinccsé tenni, ugyanilyen okból. Mégis azért nyilvános az oldalam, mert egy-egy bölcs gondolat vagy egy szép táj, ami engem felüdít, örülök, ha másoknak is tetszik.

– Tizennégy éve már, hogy nyugdíjba ment, a nagyváradi Szent Orsolya óvodából. Egy óvó néni mindig óvó néni marad?

– A korán kelés és az oktatási rendszer merevsége nem hiányzik. A sok gyerek hiányozna, ha nem lenne hat unokám. Sokat kézműveskedünk, kirándulunk, énekelünk, és amennyire lehet, vidámságunk. A legkisebb, a nyolcéves Zselyke kívánsága nemrég egy kiadós párnacsata volt. Mindemellett a legfőbb irányelvem, a következetesség sem marad el.

– A város egyik különleges pontján lakik, ahonnan nagyon jól belátható a környék. Miért szeret ott élni?

– Pontosan tíz éve költöztünk ide. A nyemmel jártuk az eladó házakat. És amikor beléptünk a kapun, egymásra néztünk és egyszerre mondtuk: ez kell nekünk! A kilátás önmagáért beszél. Azután a tiszta levegő, amit itt még a kipufogógáz sem szennyez. Na és a csend, amit csak a madarak éneke színez néha. Harminchét évi tömbház-élet után ez egy csodálatos hely.

– Sokat fotóz is. Milyen pillanatokat igyekszik megörökíteni?

– Mindent, ami megmozgatja a fantáziámat, mindent, amit szépnek találok. Engem is felüdít egy-egy szép fotó vagy festmény, hát ha másnak is tetszik.

– Lapszámunk témája a gyümölcsstermés. Mi az Ön titka, hogyan lehet gyümölcsöző életet élni idős korban? Mit tanácsol a kortársainak, akik nem találják önmagukat?

– Van olyan ismerősöm, aki nem mert elmenni nyugdíjba, mert félt, hogy unatkozni fog. Nos, én ezt a fogalmat nem ismerem. Az aktív élet a tartalmas évek titka, és nem csak szerintem. A teljesség igénye nélkül egypár dolog, ami az én napjaimat mozgalmassá teszi: sütés, legújabbban a mézeskalács-díszítés; főzés, vasalás, varrás, ezen belül a foltvarrás; horgolás (amigurumi), olvasás, színház, utazás, egy kiadós beszélgetés a barátokkal, egy jó film (nem a tévében). Még folytathatnám, de a lényeg, hogy mindezt szívesen teszem. Legutóbb a Temesvár, Európa kulturális fővárosa megnyitóján voltam. A főtéren a Duchamp Pilot (emelődarun akrobaták, különböző színekben megvilágítva) bemutatóját várva egy heavy metal koncertet hallgattunk végig a barátnőmmel. (nevet)

– Ma is sokan küszködnek a román nyelv elsajátításával. Úgy hírlík azonban, hogy Önnek van egy hatékony módszere erre...

– Hogy egy közhellyel kezdjem: ahány nyelv, annyi ember. A román nyelv pedig az állam nyelve, amelyben élünk, teljesen kötelező. A hatékony módszer első pontja, hogy a gyereket becsempésszük egy korban hozzáillő román gyerekközegbe. Szomszéd gyerek, játszótér, akár román rajzfilm, később gyerektábor stb. Majd, ha már tud olvasni, házi olvasmány csak románul, fordítás szótárral, és igen, minél többet beszélni vele románul.

– Mi a véleménye, milyen irányba halad az életünk? Mire helyezzük a hangsúlyt manapság, és mi az, ami emiatt kimarad a mindennapokból?

– Szerintem az ember élete nagyjából arra halad, amerre kormányozza. Az ember hoz rossz döntést az életében, de a legrosszabb döntés az, ha nem hoz döntést, csak sodródik. Aki merészen áll az élethez, tartalmas

életet él. Ez a kérdés egy kicsit megfogott. Szerintem az emberek megsegítése hiányzik nagyon a mindennapokból. És itt nem csak feltétlenül anyagiakra gondolok. Egy vigasztaló szó annak, akinek arra van szüksége. Jókedvre deríteni azt, aki valami miatt szomorú. És mindenben meglátni a derút. Egy barátnőm, akit nemrég műtöttek tizenegyedszer a gerincével, pár napja közölte, hogy egész jól van. Azt latolgattuk, hogy benevezünk egy félmaratonra. (nevet) A problémákat jókedvvel könnyebb túlélni. Van úgy, hogy valaki nagyon törődik a másikkal. Azt hiszem, ezt hívják szeretetnek, mondta Micimackó.

– A közösségi oldaláról elcsentem egy napkezdő receptet. Ön hogyan tud kiegyensúlyozott, derús maradni? Ez személyiség kérdése, vagy ahogy mondani szokták, fejben dől el?

– Egy idézettel kezdem a választ. Ha esik az eső, boldog vagyok, mert ha nem lennék boldog, akkor is esne (Dominic Fritz, Temesvár polgármestere). A humor is a lélek fegyvere. Mert a nevetés nem sok dolgon változtat, csak a hétköznapjaink minőségén. Az élet néha nagyon tragikus tud lenni, én is kivettem már belőle a részem. De bármi történjék is, humorral könnyebb elviselni. És a végére idézném Hofi Gézát. A humorérzéklet senkitől sem lehet adó formájában levonni! Ez lehet az egyetlen magántulajdon, amit senkitől sem vehetnek el.

– Mit üzen azoknak az embereknek, akik most fiatalok, középkorúak, és a napi hajtásban sokszor nem találják önmagukat, nyugalmukat, az élet pedig könnyörtelenül telik, és vannak megismételhetetlen pillanatok...

– Az élet törekeny, akár az öröm. Minden pillanat elmúlik, és soha vissza nem hozható. A perceket a fogyó idő teszi értékesé.

– Miért adott hálát legutóbb?

– A családom és barátaim egészségéért.

FÁBIÁN TIBOR

Hajnali recept

MINDEN REGGEL KÉSZÍTENDŐ

- 2 dl türelem
- 1 csésze jószág
- 4 kanál jóakarát
- 1 csipet reménység
- 1 adag hit
- 2 maroknyi tolerancia
- 1 adag okosság
- 1 adag jókedv

A tetejét hintsd meg jóindulattal, hagyd összeérni, és lesz egy jó napod!

(Kajtor Mária közösségi oldaláról)

Aki a sírásunkat nevetésre gyógyította

Nem tudom, hogy csinálta. És ahogy telik az idő, és mindinkább bonyolódik az életünk, egyre kevésbé értem. Kézben tartani a hat gyermeket, a háztartást, az óvodai, iskolai programot, ételt tenni az asztalra és közben még át-átruccanni Magyarországra is, hogy az eladható holmik árából megvegye azt, ami itthon, a romániai kommunizmus árnyékos világában nem kapható.

Nem kellett egész nap kézügyben tartson minket. Elég volt pár óránként utánunk kiáltani és ellenőrizni, megvagyunk-e még. Az udvar és a kert valóra váltotta a mesét. Ott megmenthettük a királylányt, elnyerhettük a fele királyságot. Várat építhettünk a góréban, házat a szőlőlugasok közé.

Aztán, ha túl későre járt, ha vacsoraidő közeledett, ha mosakodni kellett lefekvés előtt, egyszerre felhangzott anyánk erős, határozott hangja, és mi nem akartuk túlságosan próbára tenni türelmét, ezért rohantunk a hang irányába. Tudtuk, aznapra véget ért a kinti világ, kalandjaink másnap folytatódnak a kertben, az udvaron vagy a legelőn.

Mentünk, és gyakran hallgattuk korholását, mert vittük magunkon a játékban ránk

ragadt piszkot, sarat, port. A nadrágunkra tucatjával ránk ragadt farkasfogat. Mert hiszen mindenhová bemásztunk, így a nap végére ruháskánk merő kosz volt már. A korabeli öreg mosógépnek sok munkát adtunk. Az udvar tele is volt ruhaszáritó kötéllel, amin a száradó, csepegő ruhák gyakorta siratták csibészességünket.

Így volt.

Őt keressük hát, a harsány hangú, aprónépét egybeterelő fiatal anyukát, de csak egy ősz hajú nénit találunk, akihez ma már türelem kell, figyelemmel követni elkalandozó szavát. Aki ma már nem kiált utánunk hangos szóval a kertbe, mert elcsatangoltunk,

mert este van, mert az asztalon vár a forrón gőzölgő tejbegríz.

Nem értjük, miért nem olyan szép és hangos, szigorú és határozott, mint rég. Ma már az emlékezete is kihagy, és sokszor jelentéktelen dolgokkal traktál. Ott bent kicsit fáj, miért nem utasít rendre bennünket ma is. Miért olyan megértő velünk? Miért kényeztetni olyan túlzó imádattal a sok unokát?

Néha felemléget rólunk egy-egy régi történetfoszlányt. Arról, hogy milyenek voltunk. Talán csak most, régi gyermekénünk történeteit hallva, önmagunkkal sok évtized elvágatása után szembesülve döbbenünk rá, hogy mennyi baj volt velünk, hogy mennyit küszködött, mennyit cipelt, vitt az orvoshoz és bárhová.

Olyan magától értetődő természetességgel tárja elének azt az értünk végzett sok-sok mindennapos munkát, utánajárást, aminek hallatán legbelül, mélyen megdöbbenünk, és egyszerre fényleni kezd a szem.

A tekintetünk pedig hosszasan megpihen rajta. Csendben, szavak nélkül. Úgy, mint egykor, gyermekkorunkban. Amikor a sírásunkat nevetésre gyógyította.

(AZ ILYENEK VOLTUNK SOROZATBÓL) FÁBIÁN TIBOR

Egy járdán heverő kép

Szeretem a régi fényképeket. Amelyek egyszerűen és minden túlzás nélkül élénk tárják egy-egy család történetének részleteit. Belezünk egy-egy tekintetbe, és közben önmagunkat keressük, önmagunkat találjuk ezekben az arcokban.

Ez a dolgok rendje. Így válik értékessé egy-egy régi kép, így lesz családi ereklye, megbecsült tárgy, amiről gondoskodni kell. Kihelyezzük a falra, és abban a pillanatban létre jön valami különleges történelmi folytonosság a múlt és jelen között. Hiszen felmenőnk, egykori családtagjaink szeme előtt zajlik tovább az életünk.

Nagyon népszerűek manapság a múltidéző fényképek. Mert ahogy telik felettünk az idő, egyre erősödik bennünk a gyermek- és ifjúkor iránti sóvárgás, az állandósuló emlékezés a letűnt múltra, egykori önmagunkra. Tudat alatt persze megrostáljuk történetünket, és csak a szépre emlékezünk. A rossz pedig eltűnik a múlt ködében.

Néhány éve fényképeket gyűjtöttünk a gyülekezetben. Huszadik századi faluképeket; egykori eseményekről, emberekről, házakról, utcákról. Majd a múlt tükkördarabjait egy kulturális rendezvényteremben állandó kiállításba rendeztük.

Az emberek járnak a termet, és lelkesen mesélnek egymásnak az ötvenes, hatvanas, hetvenes évekről, egykori önmagukról, rokonaikról. Élmény számukra ez a találkozás. Amihez csak annyi kellett, hogy az elfeledett, fiókok aljára száműzött fényképeket előkeressük és célt adjunk nekik. Hiszen a vizuális emlékezés mindig hatékonyabb.

Nemrég egy felkavaró képet láttam. A felvétel egy szemetesekukát ábrázol. Közélemben pedig egy régi, díszes kerettel ellátott fekete-fehér fénykép hever. Egy menyasszonyról. Egy nagy méretű családi fénykép, talán az ötvenes-hatvanas évekből. Sok ilyet láthattunk. Az otthonok díszei voltak ezek a felvételek. Egy közös élet kezdetét jelezték: íme, ilyenek voltunk, innen indultunk.

Egy ifjú lány, fehér menyasszonyi ruhájában, boldogan néz a jövőbe. Párjával családot alapít, a fénykép otthonuk díszé lesz. A gyermekük talán időnként megáll a kép előtt: anya, te ilyen fiatal is voltál? Ilyen szépséges királykisasszony?

De lám, lepergett az idő. Elteltek az évtizedek, és nem tudni a folytatást, csak sejteni lehet, hogy az otthon fényei kihunytak, mert íme, a kép, amely korábban, hosszú ideig egy család szimbóluma volt, most az utcán hever, a járdán, a kuka mellett. Mert egy élet bizo-

nyára elmúlt, az út véget ért, és nincs folytatás, nincs, aki könnyörüljön ennek a képek, aki elhelyezze a szívében, az életében.

Mi marad hát utánunk? Egy otthon, amit formáltunk, berendeztünk. És benne számos tárgy. Életünk szemtanúi. Képek... De a legnagyobb örökségünk maga az élet. Hiszen gyermekeinkben, unokáinkban élünk tovább. Ők viszik tovább vonásainkat, génjeinket. Ez a mi örökségünk. A mi bizakodásunk. Hogy valamit hagyunk magunk után, mégis.

A lélek gyümölcse a nevelésben

„A lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás” (Gal 5,22–23)

Ha feltesszük magunknak a kérdést, mit jelent az, hogy család, mi számít családnak, azt hiszem, legtöbbünknek nem csupán két házasságot kötött fiatal jut eszébe, hanem szülők a gyerekek/gyerekekkel. Ez tovább bővíthető, ha ide soroljuk a nagyszülőket, testvéreket, valamint az unokatestvéreket is. Természetesen vannak gyermektelen családok is, akik vagy tudatosan vállalták ezt az életformát, vagy szerették volna, ha gyermekük születik, de nem lehetett. Őket semmiféleképpen nem szeretnénk megsérteni, viszont most olyan családi életről lesz szó, amelyben gyermek is van.

Amikor megérkezik a gyermek a családba, az nagyon nagy örömet szokott szerezni minden családtagnak, de nagy felelősséget is ró a szülőkre és azokra, akik a nevelésben részt vesznek. Szülőként manapság egyre több gondot fordítunk a nevelésre, annak módjára, és nap mint nap feltesszük a kérdést magunkban, hogyan neveljük, hogy a gyermek számára a legjobb legyen, s vajon jól csináljuk-e. Elsősorban fontos a gyermek igényeinek, életkori sajátosságainak a figyelembevétele, valamint a tudatosítása annak, hogy mindegyik gyermek másféle nevelést igényel, még a testvéreket sem tudjuk ugyanazokkal a módszerekkel nevelni.

De továbblépve a gondolatmenetben, vannak-e olyan értékek ma, amelyek mentén mindenki halad? Vannak-e általánosan elfogadott mércék, nevelési eszközök? Azt hiszem, kimondhatjuk, hogy nincsenek, vagy ha vannak is, nagyon kevés van. Így hát szűkítsük le a kört a hívó családokra, mert ha számunkra a Szentírás tanítása etalon, akkor vannak közös értékeink, amelyek mentén élünk és nevelünk. Vajon mihez kell igazítania magát egy hívó családnak a nevelés során?

Vizsgáljuk meg Pál apostol fent idézett szavait, és nézzük meg, jelen vannak-e a lélek gyümölcsei a családi életünkben, megtaláljuk-e ezeket a nevelésünkben.

SZERETET

Az első és legfontosabb gyümölcs a szeretet. Miért a legfontosabb? Egyrészt azért, mert Isten maga szeretet, másrészt mert azok az emberi kapcsolataink a legjobbak, legértékesebbek, amelyek a szereteten alapulnak. Már akkor, amikor a gyermek még nem is érti a szavainkat, és nem is tud rájuk válaszolni, érzi mindazt, amit közvetítünk felé. A legfontosabb a gyermek számára, hogy szeretve legyen. Ezt megkaphatja a gondoskodásunkban, a rá szánt figyelmünkben, a viszonyulásunkban. A nap minden pillanatában ezt

kell magába szívnia, mert ettől alakul ki igazi kötődés szülő és gyermek között. Sok anya kérdése az, hogy érti-e a pici gyermek, amit mondunk neki. Valószínűleg nem, de érzi azt, ami a szavaink mögött rejlik. Azt is érzi, ha nem várták, ha a szülő dühös, vagy fél, netalán depressziós, ha gond van a családban, és stresszes az édesanya. De ugyanúgy érzi a szeretetet, az elfogadást, figyelmet, törődést, azt, hogy ő fontos, és körülötte forog a világ. Szüksége van a szeretetünkre azért, hogy kiegyensúlyozott legyen, hogy egészségesen fejlődjön az idegrendszere, és hogy lelkiileg egészséges felnőtt váljon belőle. A szeretet a lélek immunrendszere, nem szabad fukarkodni vele.

ÖRÖM

Első ránézésre furcsának tűnik, hogy mi köze az örömnél a neveléshez, de szerintem nemcsak a nevelésben, hanem az egész életünkben fontos az, hogy van-e benne öröm. A mindennapjainkban levő gondok és problémák mellett tudunk-e örülni valaminek, jelen van-e az öröm az életünkben, vagy még tovább menve, mi szerez nekünk örömet? Azt tudjuk, hogy azokat a dolgokat végezzük el a legszívesebben, amelyek örömet szereznek. Nem véletlen, hogy miket szoktunk görgetni magunk előtt. Milyen feladatokat halasztgatunk leginkább? Természetesen a kellemtelen feladatokat, vagy amelyeket valamiért nem szívesen végzünk el.

Úgy, ahogy keressük az örömeiket a hétköznapiakban, úgy meg kell találni a gyermeknevelésben is, az együtt eltöltött értékes időben, abból kiindulva, hogy a gyermeket/gyermeket Istentől ajándékba kaptuk. A szívvel jövő mosolynak ott kell lennie az arcunkon minden nap. Ha pedig tehernek

vagy nyúgnak érezzük a gyermeknevelést, belefáradhatunk és belefásulhatunk, s míg a gyermekek önfeledten hancúroznak, mi, szülők keserűen vagy fásultan ülünk mellettük. Ezzel azt közvetítjük számukra, hogy egyrészt mennyire nehéz felnőttnek lenni, másrészt hogy ők terhet jelentenek a számunkra, és nemhogy együtt hancúroznánk, hanem lassan az ő örömeiket is tönkretesszük.

Találjuk meg minden napban az örömet, és ugyanúgy találjuk meg az örömforrást a családi életben, gyermeknevelésben is.

BÉKESSÉG

Mi jut eszünkbe arról a szóról, hogy békesség? Nekem az, hogy hiánycikk, de természetesen eszünkbe juthat más is. Pedig az életünkben nagyon fontos szerepet kellene betöltenie, és ha jelen van, fontos szerepet is tölt be. Felgyorsult világban élünk, ahol rengeteg stresszforrás van. Minden percben történik valami, mindig csinálunk valamit, folyamatosan érnek impulzusok. Sikerorientált a világunk, ezért a legkisebb kudarc is képes felborítani a lelki békénket, nagyon könnyen ki tud billenteni a nyugalmi állapotunkból.

Vizsgáljuk meg egy kicsit a lelki békénket: vajon egyáltalán létezik-e? Milyen a hangulat otthon a családban a társsal, a gyermekekkel? Mit árasztunk magunkból: nyugalmat, lelki békét, vagy idegességet, nyugtalanságot? Hogyan kezeljük a problémákat? Mennyire vagyunk képesek megőrizni a higgadságunkat nehézségek közepette, hirtelen jött problémák esetén, vitás helyzetekben?

Nagyon fontos lenne, hogy ebben a szeretet és békesség nélküli felgyorsult világban az otthonunk a békesség szigete legyen, ahol jó lenni, ahol megbeszéljük a problémákat

és megoldásokat is találunk rájuk, ugyanis a család az a hely, ahol mindenre meg kellene találni a megoldást.

TÜRELEM

A lélek gyümölcsseit vizsgálva, néha úgy érzem, mintha lépcsőkön haladnánk felfelé. Mi a türelem alapfeltétele? Nem más, mint a lelki béke. Békétlen embert láttunk már túrelmesnek?

A legtöbb türelem pedig éppen a gyermekneveléshez kell, mivel ott nem egyik napról a másikra változnak dolgok. Sokféle nevelési elv létezik, szigorúbb vagy engedékenyebb, viszont bármelyiket választjuk is, a gyermekünk/gyermekünk gondolkodásmódját, viselkedését valamilyen módon irányítani kell. A szülőnek sokszor az az érzése az évek során, mintha minden erőfeszítése hiábavaló lenne, hiszen mi a tanításaink nyomán rögtön szeretnénk kézzelfogható eredményeket látni. A nevelés ezzel szemben egy komplex feladat, mely példamutatásból és rengeteg tanításból tevődik össze, és sok türelem kell kivárni, mire a munkánk gyümölcsét leszedhetjük.

Adok egy kapaszkodót ahhoz, hogy legyen türelmünk kivárni a nevelésünk eredményét: nincs hiábavaló tanítás, csak el nem mondott tanítás van. A gyermeket folyamatosan kell oktatni ahhoz, hogy eredményeket érjünk el. De tudnunk kell, hogy minden tanításunk és viselkedési mintánk valahol rögzül benne. Nem szabad feladni, mert ha menet közben ráhagyunk dolgokat, látva azt, hogy nem értünk el eredményt, akkor könnyen félresiklik a gyermek. De ha nem adjuk fel, hanem türelemmel és kitartással folyamatosan neveljük, még ha kamaszkorban lázadásból tényleg is tér, vissza fog találni hozzánk és a családi értékeinkhez, mert azok beleivódnak lassan az évek folyamán, s ezzel neki is megtanítjuk a türelmet.

SZÍVESSÉG

Ritka az az ember ma, aki szívességet tesz valakinek. A régebbi korokban ez vidéki közösségekben teljesen hétköznapi gesztusnak számított. Talán azért, mert az emberek jobban egymásra voltak utalva, vagy nehezebb anyagi körülmények között éltek, de az biztos, hogy sok szívességet tettek, vagyis segítettek egymásnak, szeretetből, önzetlenül.

Ma a szívességnek legalább családon belül jelen kellene lennie, ha már a kinti világban ez szintén hiánycikk. De a gyakorlat nem ezt mutatja. Sajnos sok családban a gyerekeknek az elvégzett munkát a szülők kifizetik, ezzel akarva-akaratlan arra tanítják őket, hogy senkinek semmit sem kell tenni szívességből. Vagy ha elmennek vásárolni nagyszülőnek vagy akár a szomszédnak, azért is pénzt kérnek a gyerekek. Ezzel a pénznek is túlzott fontosságot tulajdonítunk, pedig nem kellene.

Megtenni valamit szívességből (ízlelgesük ezeket a szavakat), olyat tenni, ami a szívünkéből fakad, és valakinek segíteni vele, de cserébe nem várni semmit, hanem annak örülni, hogy segíteni tudtunk és másnak örömet okozhattunk. Vajon vannak-e naponta ilyen jó cselekedeteink?

JÓSÁG

Aki tud szívességet tenni, az könnyebben körül tudja írni azt is, hogy mi a jóság. A jóság isteni tulajdonság, de bennünk is megvan, csak bennünk ott van az ellentétpárja is: a rossz.

Egy vallásórás kislány azt kérte egyszer tőlem, mikor a jóságról tanultunk, hogy mondjam meg neki, hogyan kell jónak lenni. Mert otthon mindig azt hallja, hogy ő rossz, de nem tudja, hogy mit csináljon, hogy jó legyen. A többi gyerek segítségét kértem, és felsoroltunk együtt neki néhány jó dolgot: legyen szófogadó, ne verekedjen, ne hazudjon, ne csúfolódjon, beszéljen szépen, játszon szépen, tanuljon, s megkérdeztem tőle,

hogy szokott-e így viselkedni. A válasza az volt, hogy igen, csak azt nem szokták otthon szóvá tenni.

Hogyan legyen a gyermekünk jó? Ha leszidjuk minden apróságért, amit vétett, akkor dicsérjük is meg minden apróságért, amit jól csinált. Erősítsük meg a jó cselekedeteiben, hogy azok felé induljon el leginkább. Soha nem fogja megtanulni, hogy mit csinál jól, ha mindig csak a rosszat emeljük ki a cselekedeteiből, vagy nagyon ritkán dicsérjük meg.

HŰSÉG

Vajon hogyan jeleníthető meg a hűség a nevelésben? Egészen pontosan példaadással. A házastársi hűség a házasság, így a családi biztonság egyik alappillére. Ha ez megvan a szülőknél, az arra tanítja a gyermeket, hogy kitartónak kell lenni azért az emberért, akit szeretünk. A hűséghez nagyon sok kitartás kell. Ma, amikor barátot, települést, országot, munkahelyet, iskolát, feleséget, férjet, egyházat sokan egyik napról a másikra hagy-

nak el, s cserélnek fel jobbra, vagy csak egyszerűen másra, nagyon ritka tulajdonság lett a hűség. A legtöbb gyerek nem ismeri a hűség, a valahova tartozás fogalmát, sokuknak gyökereik sincsenek, mert teljesen máshol élnek, mint ahol születtek.

Nagyon fontos lenne megtanítani a gyermekeknek a hűséget, kibővíve az Istenhez való hűséggel, de ezenkívül a barátokhoz, társához, közösséghez és mindahhoz való hűséggel, ami még számunkra fontos és értéket képvisel.

SZELÍDSÉG

A világban uralkodó farkastörvények között élve nagyon nehéz eldönteni, hogy a szelídség ma erény vagy hiányosság, hiszen a mi gondolkodásunk szerint a szelídségen mindig átgázolnak. Vagy mégsem? Talán nem. Ugyanis a szelídség nem meghunyászkodást jelent, nem azt jelenti, hogy bárki bármikor átgázolhat rajtam, hanem azt, hogy a szívem nyugodt, csendes, szeretettel, egyenes, emellett határozott és következetes. Ugye, hogy lépcsőfokokon járunk?

A mai gyermekek agresszívak, beszipantja őket a videojátékok gyilkos világa, és nagyon sokszor egymással is úgy viselkednek, mint a lövöldözős játékokban, vagyis agresszívan.

Nagyon nagy szükség van a gyermeknevelésben az anyai szív szelídségére ahhoz, hogy a dühöngő gyermekeinket megnyugtassuk. Az anya szelídlelkűsége meg tudja teremteni az otthon nyugodt légkörét, és az együtt töltött évek alatt megtanítja, vagy csak egyszerűen átadja a gyerekeinek a szelídséget.

ÖNMEGTARTÓZTATÁS

A felsorolás legvégére maradt egy olyan gyümölcs, mely világunkban szintén ritka. Önmegtartóztatás az életnek nagyon sok területén szükséges. Elengedhetetlen ahhoz, hogy a házastársi hűség töretlen maradjon, ajánlatos akkor, amikor a veszekedés elkerülése végett valakinek hallgatnia kell. Akkor is fontos, sőt nélkülözhetetlen, ha a család érdekében valakinek le kell mondania valamiről: például nem vehet meg magának valamit, vagy nem utazhat el valahova. És ugyanúgy, ha azt akarjuk, hogy egészségünk legyen, akkor az étkezésben is önmegtartóztatónak kell lennünk.

Érdekes kérdés, hogy vajon fontos-e a lélek gyümölcsének sorrendje. Vagy fontos-e az, hogy melyik van a legvégén. Lehet, hogy igen. Azt mondanám, hogy mivel rengeteg lelki gond miatt kompenzálunk, habzsolunk, túleszünk, túl sokat iszunk, túlzásokba esünk, nagyon nagy lelki békénk, nyugalmunk, kifejezett érzésvilágunk kell legyen ahhoz, hogy önmegtartóztatók tudjunk lenni.

Lelki gyümölcsökben gazdag gyermeknevelést kívánok mindenkinek!

Testvéri szeretetszolgálat az egyházkerületnél

Az Egyházkerület Vezetőtanácsa március 27–28-án, Hegyközszentmiklóson, kihelyezett munkakülésen egyeztetett a Királyhágómellék jövőjéről.

Az egyházkerületi ügyosztályok vezetői bemutatták rövidebb és hosszabb távra szóló stratégiájukat. A testvéri hangulatban zajlott egyeztetés során mindenki egyetértett abban, hogy mindenképpen szükség van az együttműködésre és a rendszeres egyeztetésre.

Hangsúlyos az ügyosztályok munkájának átláthatósága, illetve a közös cél megfogalmazása. A ma egyháza a ma emberét kell hogy megszólítsa a fejlődő világ eszközei által is, de mindenképp elengedhetetlenül fontos a személyes kapcsolat, a misszió, mely embertől emberig viszi az örömhírt, ami nem más, mint az, hogy Krisztus a mi Megváltónk!

Ennek fényében végzi szolgálatát a sajtóért felelős ügyosztály, mely a közösségi média által is naprakész tájékoztatást nyújt az egyházkerületben folyó munkáról, illetve az éppen aktuális adománygyűjtések eredményéről. A missziói ügyosztállyal együttműködve az iratmissziói tevékenység egyik fontos feladata, hogy közérthetően megfogalmazott tanításokat adjon a gyülekezeti tagok kezébe a fontos életesemények állomásain. Ilyen eseménynek számít az esküvő, a keresztlő, a konfirmáció, a temetés.

Fontos az előképzés, azaz az ifjú munkatársak képzése. Olyan nemzedék nevelése, mely készen áll a lelkiismeretes presbiteri, nőszövetségi szolgálatra. A tanügyi és katekétikai ügyosztályok szerepe, vallásánárokkal és ifjúsági munkásokkal való együttműködése elengedhetetlen.

Fontosnak tartjuk a szeretetszolgálat működtetését. Egyre nagyobb igény van diakóniai hálózat kiépítésére, kiterjesztésére. Hiszen a szeretetszolgálat által szakszerű szolgáltatással segítünk elesett, bajba került embertársainkon. Amikor diakónusaink belépnek egy

hajlékba, általuk Isten gondoskodó szeretete válik tapasztalhatóvá.

A gazdasági ügyosztály megtervezi és keretbe foglalja az egyes feladatokra szükséges költségeket, és ezek mellé bevételeket rendel, gondot fordítva az egyházkerület támogatási célkitűzéseire is. Egyik fő feladatként a többrétű és növekvő bevételek biztosítását jelölte meg az ügyosztályvezető.

Mindent a misszió érdekében végzünk, hogy hitvalló egyházként, az evangéliumot sohasem szégyellve Urunkra mutathassunk.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE MISSZIÓI ELŐADÓTANÁCSOS

75 év – Mindeddig megsegített minket az Úr

Az Angliai Magyar Református Egyház 2023. március 12-én ünnepelte fennállásának 75. évfordulóját. A templom teljesen megtelt az emlékező és örvendező gyülekezettel; egy szívvel adtak hálát az elmúlt 75 évért, és kérték az Úr áldását a jövőre is.

Igehirdetésében alapító lelkipásztorunk – dr. Dobos Károly – unokája, dr. Dobos Ágoston megtérésre hívta a jelenlévőket János evangéliumának 3. fejezete alapján, hiszen ahogy a múltat, a jövőt is csak az Úrral érdemes élni. Ünnepi beszédet mondott Magyarország nagykövete, dr. Kumin Ferenc, köszöntését hozta Csicsó János angliai római katolikus főlelkész, és visszaemlékező beszéddel, valamint hegedűvel kísért énekkel tett bizonyosságot dr. Dobos Ágoston. Zenészeink a „korokon átívelő” válogatással színvonalasan, lélekemelőn vezettek bennünket az éneklésben. A vasárnapi iskolai tanítók és segítők értékes bibliai tanítással és sok játékkal, kézművességgel kötötték le a szokásosnál majdnem kétszer hosszabb alkalom alatt a sok-sok

gyerek figyelmét. Ráadásul az Úr megadta a jó időjárást is, amiért külön sokat imádkoztunk, így lehetett az udvaron beszélgetni, és a gyerekek élvezhették az ugrálóvárat.

Könyvbemutató is volt. 75 év – Mindeddig megsegített minket az Úr címmel visszatekintő kiadvány jelent meg egyházunk múltjáról és jelenéről. Kisfilm is készült, mely bemutatja a múltat, és képet ad a jelenről. E film YouTube-csatornánkon megtekinthető, amint az ünnepi istentisztelet teljes felvétele is (<https://www.youtube.com/@AngliaiMagyarReformatusEgyhaz>).

Képes beszámolóink Facebook-oldalunkon található (<https://www.facebook.com/AngliaiMagyarReformatusEgyhaz>).

Az Úr megáldotta a sok előkészületet, és olyan áldott napunk volt, amire mindannyian sokáig emlékezni fogunk. Sokan hozzájárultak a nap sikeréhez: vendégeink igei szolgálattal és köszöntésekkel, a lelkész házaspár a szervezéssel és gulyáslevesvel, a gyülekezet a sok finom étellel és süteménnyel. A szorgos kezek folyamatosan táltak, mosogattak, pakoltak! Megint láthattuk, micsoda fantasztikus gyülekezetünk van! Hála érte az Úrnak! Maradjon ez így még sokszor 75 évig!

REFLONDON.HU, SALÁNKI ISTVÁN LELEKPÁSZTOR

Szamár a szalárdi bölcsődében

Anyá, képzeld, volt ma a bölcsiben egy számár! – pár hete ezzel az élménnyel ment haza az egyik kislány a bölcsődéből. A Szalárdi János Általános Iskola Féltőn-Szerető Bölcsődéből.

Rég készülök megírni ezt a cikket, és őszintén, egyszer, egy álmatlan éjszakán már le is ültem, egyet meg is írtam, de végül nem küldtem el a szerkesztőknek. Valahogy nem volt készen. Talán azért, mert akkor még nem működött, csak ígérek voltak, hogy el fog indulni 2022 őszétől az oktatás. És most, hogy napról napra látom az életet a falak között, másképp tudok leülni és leírni a történetét. Kezdjük hát!

Amikor először megkerestek a kérdéssel: szükség lenne-e Szalárdon is egy új óvodára, az első gondolatom az volt, és el is mondtam gyorsan: bölcsődére nagyobb szükség lenne. Az új, háromcsoportos napközi óvodát előző ősszel adták át, viszont a saját családi tapasztalásunkból tudtam, hogy amikor lejár a bűvös kétévnyi gyermeknevelési szabadság, és a gyerek még nem elég óvodaérett, akkor bizony nagyon elkelve egy kisebbeket befogadó intézmény. És ha már Magyarország Kormánya és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közösen álmodta és valósította meg az elképzeléseket, legyen nálunk is bölcsőde. Fiatalok vannak, gyermekek is vannak, de intézmény nincs.

Jött a tervezés fázisa, az előkészületek, s ezekben a gyülekezet is hatalmas részt vállalt. A valamikori református leányiskola tanítói lakását, amely akkorra már elég viharvert lett, le kellett bontani, terepet rendezni, és a pusztaságba életet álmodni. Aztán mire a tervek, engedélyek és minden más elkészült,

amire ilyenkor szükség van, jött a világiárvány. Hihetetlenül örültünk, hogy az építkezés folyhat tovább, és mire a karantén és a bezártság megszűnt, sokan rácsodálkoztak, hogy ahol azelőtt kecskék legelésztek, ott kinőtt a földből egy új épület.

Akkor azt hittem, a nehezen túl vagyunk. Mert az épület nőtt és szépült, az előzetes közvélemény-kutatás azt mutatta, nagyon várják a szülők is, hogy működni kezdjen a bölcsőde. Elkészült, szép volt, átadtuk, füvet vetettünk, locsoltuk, nyírtuk, virágot ültettünk, udvart rendeztünk, termeket festettünk – és közben várakoztunk. Nagyon sok ima, ajándékba kapott igei útmutatás, biztatás és álmatlan éjszaka, szárnyalásból földre rángatás – minden volt abban a néhány hónapban, míg végre 2022 szeptemberében megnyíltak az ajtók a kicsik előtt. Az első pár héten csak a gyermekesírás hallatszott, mára azonban el-

érkeztünk oda, hogy virágvasárnap előtt ott ültem a kicsik közt a szőnyegen, körém gyűltek, és együtt raktuk a virágot az útra a csacsi és a Király elé. Nagycsütörtökön pedig együtt törtük meg és ízleltük a kenyeret.

A bölcsőde neve Féltőn-Szerető. Így, nagybetűvel, és nemcsak azért, mert intézménynév, de azért is, mert annál több: Isten neve. Így mutatkozik be. És amikor az építkezés idején úgy éreztem, olyan nehéz minden, és semmi sem akar sikerülni, akkor egyik reggel ott volt a bibliaolvasó kalauz napi igéjében ez a Név. És tudtam, nekem üzen általa, mert így vigyáz erre a tervre, az épülőfélben lévő bölcsődére, és ez fejezi ki legjobban azt, Ki és mi várja ott a szülők gyermekeit. Megnéztem más népek bibliafordításait, sehol sincs ez ilyen szépen lefordítva. Mert úgy gondolom, ez nem egyszerűen fordítás, annál több: hitvallás. És akkor került oda a főhomlokzatra a Név, a templomkerítésre pedig az ige: „Mert az Úr, akinek neve »féltőn szerető«, valóban féltőn szerető Isten” (2Móz 34,14). És mi ezt érezzük azóta is!

Nem volt könnyű, míg idáig eljutottunk. Nemcsak azért nem írom le a keserűséget, mert a múlt megszépíti az emlékeket, de azért is, mert amikor készültünk az átadásra, egy éneket tanultunk a kórusal. Református Énekeskönyvünk 393. dicséretének háromszólamú feldolgozását, amely a nehézségek között is irányt mutatott: Mind jó, amit Isten ténszen, szent az Ő akarata. Addig is és azóta is.

Most tavasz van, és szülőként arra készülök, hogy ősztől az én legkisebbem is oda fog majd járni. Oda, ahol a Féltőn-Szerető fogja őt fogadni. Ahol magyarul fog imádkozni, énekelni, gyermeknek lenni.

VARGA BOTOND

Új felelős szerkesztő a HARANGSZÓ élén

Idén tavasztól Erdei-Árva István Béla szamoskőrödi lelkipásztor veszi át a Harangszó felelős szerkesztői szerepkörét. Lapunk korábbi felelős szerkesztője, Ghitea-Szabó József Levente nagyobb feladatot kapott, ugyanis egyházkerületünk Igazgatótanácsa – mint arról korábban beszámoltunk – a Miszsiói Ügyosztály vezetésével bízta meg. Az elmúlt években végzett lelkiismeretes és pontos munkájáért ezúton is köszönetet mondunk. A vezetésével dolgozó csapat tagjai is – Tokár Sándor hírszerkesztő, Fábrián Tibor, Tőtös Beáta lelkipásztorok, Petrikó Ildikó tördelőszerkesztő, Megyesi Antónia korrektor – elismerést érdemelnek, hiszen a lapot töretlen lelkesedéssel vitték előre a kedvezőtlen körülmények ellenére is. Az elmúlt esztendőben ugyanis tömegesen szűntek meg a különböző

újságok az egyre kisebb olvasótáborok miatt. Az amúgy is anyagi nehézségekkel küszködő kiadókat pedig végképp ellehetetlenítette a koronavírus-járvány, majd az azt követő gazdasági válság, a háború miatt megrágnuló nyomdaköltségek.

Egyházkerületünk számára a Harangszó rendkívül fontos, mert a misszió részének tekintjük. Ezért nem adjuk fel, és a lap elkészítésétől nem tántoríthat el bennünket semmi: akkor is elkészítjük, ha csak egy mód van rá, amíg emberileg lehetséges. Ebben az összefüggésben nem mellékes az sem, hogy ki tartja kézben az újság szerkesztését, mert ahhoz, hogy a Harangszó hónapról hónapra megjelenjen, lankadatlanul kell dolgozni. Hisszük, hogy az új felelős szerkesztő keményen tartja majd a kormányrudat.

Az elkövetkező időkben bizonyára kisebb-nagyobb változások lesznek a lap formájában és tartalmában egyaránt, mert az új szerkesztő stílusa, személyisége, világlátása tükröződni fog az újságban. A régi és hűséges olvasóknak, a lap barátainak viszont nem kell attól tartaniuk, hogy a korábban megszokott és megszeretett újság gyökeresen átalakul, hiszen a lényege ugyanaz marad: hirdetni Krisztus evangéliumát, Isten Egyházának a dicsőségét, nevelni és szórakoztatva tanítani az Úr akaratára.

Az új felelős szerkesztőnek jó munkát, kitartást és erőt kívánunk, és kérjük a Kegyelem Urát, hogy gazdagon áldja meg szolgálatát, a lap olvasóit pedig kérjük, maradjanak hűségesek egyházkerületünk gyülekezeti lapjához.

WAGNER ERIK, A KIADÓI ÉS SAJTÓOSZTÁLY VEZETŐJE

Ülésezett a Kárpát-medencei Református Missziói és Diakóniai Egyeztető Tanács

A felvidéki Rimaszombatban 2023. március 21–23. között tartotta ülését a Kárpát-medencei Református Missziói és Diakóniai Egyeztető Tanács.

A találkozó résztvevői az egyházkerületek és egyháztestek püspökök által kijelölt képviselői voltak. A nyitó áhítatot Ghitea-Szabó József Levente lelkipásztor, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület képviselője tartotta.

Ezt követően dr. Czibere Károlynak, a Református Szeretetszolgálat főigazgatójának köszöntője következett, részletes áttekintést nyújtott a Református Szeretetszolgálat működéséről, szolgálatának főbb hangsúlyairól, irányairól és az együttműködés lehetőségeiről.

Az egyháztestek és kerületek beszámolóit után Makkai Péter lelkipásztor, a Romániai Munkaügyi és Szociális Védelmi Minisztérium államtitkára tartott átfogó előadást a romániai szociális ellátórendszeréről és annak a református diakóniához való kapcsolódásairól. Az előadás után interaktív beszélgetés alakult ki a hasonló és eltérő kihívásokról, szociális szabályozásról és finanszírozásról. Az államtitkár a többi között ajánlotta a Tanácsnak a konkrét, közös projekt lehetőségek megvizsgálását és indítását.

A tagegyházak, kerületek szeretetszolgálatának bemutatását Demeter Ibos Henrietta

igazgató és Haris Szilárd diakóniai lelkész kezdték. A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központjának és három irodájának szolgálatába nyerhettek bepillantást a résztvevők.

A Magyar Református Szeretetszolgálat ügyvezető igazgatója, Juhász Márton az MRSZA szolgálatáról, a menekültügyi helyzet kezeléséről, a háborús helyzet sújtotta kárpátaljai gyülekezetek és diakóniai központ megsegítéséről és az együttműködéseikről számolt be.

Március 22-én, szerda délután a „diakóniai felelősségünk a gyermekek védelmében” volt a fő téma. A Református Szeretetszolgálat és a szeretetszolgálat alapítványa (MRSZA) keretében működő szolgálatok bemutatásá-

val, munkájuk megvitatásával foglalkozott a tanács. Czibere Károly délelőtt elhangzott „felelősségünk a gyermekek védelmében” témájú bevezetőjéhez kapcsolódott Miklósi Erzsébet előadása, ő a magyarországi református gyermekvédelmi rendszerről beszélt.

A Gyermekvédelmi kézikönyvről és képzésről Szerepi Anna szolgálatvezető beszélt. Az egyes tagszervezetek gyermekvédelmi tevékenységéről a tanács tagjai adtak tájékoztatást.

Birinyi Márk diakóniafejlesztési főigazgató-helyettes a Kárpát-medencei református diakóniai és missziói szolgálatok készülődő Címtárát mutatta be. A színvonalas esti kulturális programról a Sajó banda koncertje gondoskodott.

A találkozó hivatalos része a csütörtök reggeli úrvacsorás istentisztelettel zárult, ezen Darko Turšič lelkipásztor, horvátországi diakóniai képviselő szolgált. Az ebéd és hazautazás előtt helyben, Rimaszombatban került még sor intézménylátogatásra: a Cédus szociális ruhabolt és élelmiszerbank szolgálatát ismertette a szolgálatvezető.

A tanács tagjai továbbra is vállalták egymás kölcsönös tájékoztatását, segítségét, a közös címtár, hírlevél és projektek támogatását. Mindezek alapja a lelki egység és testvérközösség, melyet az egymásért gyakorolt közbenjáró imádsággal lehet erősíteni.

DIAKONIA.HU

Templomszentelés Újszentesen

A Temesvár melletti Újszentes műemlék református templomának teljes körű felújításáért adott hálát a gyülekezet a virágvasárnap délutáni istentiszteleten. Az ünnepségen Potápi Árpád János, a magyar miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára is részt vett. Szentesről is érkeztek vendégek, az ígét hirdető Fehér Csaba lelkipásztor és Farkas Sándor miniszterhelyettes, országgyűlési képviselő.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület vezetését Rácz Ervin Lajos generális direktor, szatmár-szigetlankai lelkipásztor képviselte. Öröme és hála buzdított a lelkipásztor, és arra, hogy töltsék meg minél többször a templomot. Ez nehezebb feladat, mint felújítani, de a Szentlélek szele fúj, vele lehetséges. Isten áldását kérte Újszentes templomos népére.

Szűcs András Ottó helyi lelkipásztor, aki Szatmárnémetiből származik, keresztelt is az

ünnepségen. A legszebb momentum volt az alkalomnak. A lelkész felidézte, hogy a települést az 1891-ben Szentes városából idetelepült őseik alapították. A 120 éves műemlék templomot Pecz Samu budapesti építész tervezte neogótikus stílusban. A lelkipásztor köszönetet mondott azoknak, akik hozzájárultak a műemlék épület megújulásához, majd a templomot „hitünk és nemzeti hovatartozásunk védőbástyájának” nevezte. Az egy évig tartó felújítás során az eredeti stílus, formák, színek betartására törekedtek, a restaurálás a templom minden négyzetméterére, az orgonára is kiterjedt. Továbbá elmondta, hogy a 498 főt számláló újszentesi gyülekezet tagjai „lelkes, igazi magyarok”, akik bár kisebbségbe kerültek, ragaszkodnak történelmi, hitbeli gyökereikhez.

Gyönyörű templom, érdemes meglátogatni, ha arra járunk.

REFSZATMAR.EU

Országos lelkészértekezleti találkozó Koltón

Április 12–13-án szervezték meg Koltón a Romániai Országos Református Lelkészer-
tekezleti Szövetség (RORLÉSZ) találkozóját. A
kétnapos összejövetelen helyi és anyaországi
előjárók szólaltak fel, a közösség megtartá-
sára, az összefogásra buzdítva lelkész testvé-
reiket.

Az értekezlet nyitó istentisztelettel kezdő-
dött. Dénes István Lukács nagyváradi-olaszi
lelkipásztor, a Királyhágómelléki Református
Egyházkerület főjegyzője a Lk 5,1–11 alap-
ján hirdette az igét, a siker elérésére buzdítva
a közösséget. Kudarok mindenki életében
előfordulnak, de Jézus mindvégig jelen van,
hogy kiutat mutasson ezekből. Erre az útra
pedig három lépésben jutunk el, vázolta fel a
lelkipásztor: ha Jézust beengedjük a hajónk-
ba, meghallgatjuk szavát, illetve úgy cselek-
szünk, ahogyan Ő kéri.

Oroszhegyi Attila Zsolt, a RORLÉSZ el-
nöke a Lk 24,13–17 verseivel köszöntötte a
résztevőket, azt a békességet és örömet kí-
vánva mindenkinek, amelyet a tanítványok
is egykor elnyertek. Kifejtette, a lelkészer-
tekezlet elképzelése négy éve az volt, hogy úgy
nézzünk a lelkipásztorokra, mint akikben
érték van. Ezt az értéket védeni kell, e cél-
ból pedig egymás segítésére buzdította lelkész
testvéreit.

Szőnyi Tamás, a Magyar Református
Lelkészegyesület elnöke azt emelte ki, hogy
a Magyarországi Református Egyház a lelki-
pásztori hivatás évét tartja. Ez fontos hiva-
tás, az elnéptelenedett gyülekezetek és lel-
készhány pedig arra ösztökél, hogy ezért a
hivatásért imádkozunk, meglássuk, milyen
kihívás, áldás van benne. Az esperes csatla-
kozott az előtte szólókhhoz, egymás segítésére
ösztökélt mindenkit, és áldását adta az elkö-
vetkező előadásokra.

Csendes Lajos, Koltó polgármestere kö-
szöntésében gróf Teleki Sándor szavait idézte:
„Míg magyar él, e kis falu mindig geográfiai
nevezetesség lesz.” A település neve Teleki révén
összeforr Petőfi Sándor, Bem apó, Liszt
Ferenc, Jókai Mór nevével. Ez felelősséget ró
a község előjáróira, e szerint teszi dolgát az
egyház is, menti a menthetőt.

„Olyan sorsfordító időköt élünk,
amikor rajtunk is múlik az, hogyan
és milyen módon lesz református
kereszténység”

– így kezdte előadását Balog Zoltán, a Du-
namelléki Református Egyház püspöke. A
korábban elhangzott ígére reflektálva hatá-
rozta meg a lelkipásztor szerepét és helyét:
ez megegyezik Jézus helyzetével, aki a hajóba
beszállva a parttól egy kicsit távolabb került,

éppen megfelelő távolágra ahhoz, hogy min-
denki lássa és hallja. Ez a lelkipásztorok he-
lye is, a tanítás helye. A püspök hálát adott
azért, hogy mi, magyarok ahhoz a reformá-
tus fajtához tartozunk, amely meg tudta őriz-
ni egységét. Ez érték, amit ünnepelni kell –
hangsúlyozta.

A Teleki-kastély meglátogatása után a
tanácskozás dr. János Szabolcs előadásával
folytatódott, Petőfi Sándor verseinek olvasai-
tait ismertette.

A tanácskozás Bardócz Csaba bikafalvi
lelkipásztor igemagyarázatával zárult. Mint
bevallotta, szintén a napindító igét választotta
felolvasásra. Talán Isten akarata volt ez,
hogy az igében elhangzottak valamilyen
formában több előadás során is felbukkan-
janak. Talán Isten ezzel kíván buzdítani min-
denkit arra, hogy soha ne adják fel, hogy
segítsenek egymásnak, hogy a csodát ezáltal
megtapasztalhassák.

Az összejövetel második napja a Szőnyi
Levente lelkipásztor által felolvasott igével
kezdődött: „Az imádkozásban és hálaadás-
ban legyetek kitartóak és éberek.” Ezzel mo-
tiválta a résztvevőket, hiszen minden nap van
valami, amiért hálát adhatunk. De ne lan-
kadjunk az imádkozásban sem – hívta fel a
figyelmet –, s ne csak magunkért, egymásért
is végezzük el.

Makkai Péter államtitkár a diakóniai,
szociális szolgáltatások szerepéről, esetleges
hiányáról tájékoztatta a résztvevőket. Mi kell
ahhoz, hogy a szolgáltató egyház szolgáló
egyházá váljon? Ennek megválaszolása vé-
gett a romániai szociális körülményeket mu-
tatta be először. Rámutatott, az egyházköz-
ség és a diakónia közötti kapcsolatot minden-
képpen erősíteni kell. Minden gyülekezetnek
kellene hogy legyen legalább egy diakónusa.
A szolgálatot ezáltal vállalni kell, és véghez is
kell vinni.

Az egyházat érintő aktuális kérdése-
ket tagláló fórumbeszélgetésen Kató Béla és

Bogdán Szabolcs János püspökök ismertették
az egyházkerületükben tapasztaltakat.

„Ha Isten elhív valamire,
Ő adja az eszköztárat”

– kezdte a beszélgetést Bogdán Szabolcs Já-
nos királyhágómelléki püspök, aki új szolgál-
lati területen tevékenykedik; az elmúlt három
hónap történéseit foglalta össze. Hálát adott
a munkatársi közösségért, akikkel közös cél-
juk, hogy szolgálatukat hatékonyan végez-
zék. Mint mondta, különösen figyel a velük
való kommunikációra, a lelkipásztorok fejlő-
désére, és gondoskodni szeretne a fiatal teoló-
gusok lelki gondozásáról is.

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyház-
kerület püspöke szolgálatának utolsó évére
utalva hálával idézte fel azt a gazdag és örö-
meteli 22 évet, amelyet püspökként élhetett meg
az egyházkerületnél. Majd a két egyházke-
rület közös fórumait ismertette. Mint rámu-
tatott, az anyaország szemszögéből mindkét
egyházkerület Erdély része, az egyesülés felé
kell tehát szüntelen menetelni, egymás hagyó-
mányait, szokásait közösen gyakorolva.

Greza Csaba kolozsvári magyar főkonzul
köszönetet mondott a református egyház-
nak a Főkonzulátus részére nyújtott segítsé-
gért. Mint mondta, céljuk közös: a közösség
megtartása, az intézmények megteremtése, a
nemzetmegőrzés.

Az értekezlet végén Ecsedi Árpád, a kol-
tói gyülekezet lelkipásztorja a Zsolt 100 alap-
ján mondott köszönetet a résztvevőknek,
hálát adva a gyülekezet virágzásáért. A lelké-
szertekezlet istentisztelettel zárult. Kolumbán
Vilmos József erdélyi püspökhelyettes az
ApCsel 20,28 alapján hirdette az igét, úrvá-
csorai ágendát Gellén Sándor lelkipásztor,
nagybányai esperes végzett.

Nőszövetségi vezetőségi találkozó Szamos-negyeden

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségi Vezetőségének tagjai és az Egyházmegyei Nőszövetségi Elnöksége tavaszi találkozóira gyűltek össze a Bethlen Gábor téri református templomba.

Ünnepi istentisztelet nyitotta meg a találkozót március 18-án, szombaton 10 órakor. Bogdán Szabolcs János püspök hirdetett igét, a Lk 18,31–34 alapján. Felhívta a gyülekezet figyelmét arra, hogy Jézus megtehetette volna, hogy leváltja a tanítványi csapatot, a belső kört, mivel nem értették, amit a Mester tesz és mond. Mégis azt olvassuk, hogy Jézus megy tovább Jeruzsálem felé. Nem váltja le, nem állítja félre a tanítványokat, nem keres helyettük másokat. A tanítványok értetlenkednek, és mi is sokszor értetlenkedünk Isten dolgában. Miért értetlenkednek a tanítványok? Mert nem Jézus sorsa foglalkoztatja őket, hanem a maguké, a saját maguk haszna. Olyan sokszor igaz ez ránk nézve is, nem az Isten ügyét tartjuk fontosnak, hanem a magunkét. Jézus megy tovább az úton az Ő megváltói küldetésének csúcspontja felé. Amikor majd harmadnapon feltámad a halottak közül, akkor áll össze mindenkinek a kép, akkor értenek meg mindent. Isten ma is, velünk is munkálkodik. Az Ő kegyelme és szeretete abban mutatkozik meg, hogy amikor találkozunk Jézussal, akkor bennünk is

összeáll a kép, helyükre kerülnek a dolgok, és megértjük a megérthetlent, az Isten túlárado szeretetét – fogalmazott egyházkerületünk első szolgálója.

Énekekkel szolgált a Szamos-negyedi gyülekezet kórusa. Holló Izabella és Szeles Katalin szavalattal ajándékozta meg a gyülekezetet. A jelenlevőket köszöntötte Bogya-Kis Mária kerületi nőszövetségi elnök, Bogya-Kis Ferenc házigazda lelkipásztor, Nagy Erika sárközúj-laki lelkipásztor, kerületi nőszövetségi alelnök és megyei elnök, valamint Rácz Ervin Lajos szigetlankai lelkipásztor, generális direktor.

A köszöntések után Bogdán Ilona főtiszteletű asszony Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm címmel tartott érdekesítő és lélekelő előadást a 23. zsoltárról, majd Veres Piroska nemrég megjelent verseskötetét mutatták be.

Az istentiszteletet követően koszorút helyeztek el a templomkertben felállított Bethlen Gábor-szobornál. Végül a jelenlevők hálát adtak az Úrnak nemzeti imádságunk, a Himnusz eléneklésével.

A kerületi nőszövetségi vezetők és az egyházmegyei vezetőségi tagok átvonultak munkamegbeszélésre a gyülekezeti terembe. Meghallgatták az egyházmegyei beszámolókat, és előkészítették az őszi nőszövetségi konferenciát, melynek szeptember 23-án a Diósadi Református Egyházközség ad otthont. Jelen volt, mint szervező és befogadó gyülekezeti lelkipásztor, Kádár György Tamás, a Zilahi Egyházmegye esperese, s egyben a záró áhítaton szolgált.

Áldott nap volt ez, az Úr gazdagon megáldotta a szeretetvendégséggel záruló tavaszi találkozót. Emberé a munka, Istené az áldás!

REFSZATMAR.EU

27. Nőszövetségi Bibliaiskola Berekfürdön

A Tiszántúli Református Egyházkerület Nőszövetségének Elnöksége immár 27. alkalommal szervezte meg Bibliaiskoláját március 23–26. között Berekfürdön. Az idei alkalom témája a böjt és a keresztyén ember hivatása volt.

A berekfürdői Megbékélés Házában a böjtről hallhattak érdekes előadásokat négy napon keresztül a megjelent nőszövetségi tagok. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetsége is képviseltette magát ezen a találkozón, Bogya-Kis Mária kerületi elnök, Nagy Erika kerületi alelnök, megyei elnök, Balázné Kiss Csilla kerületi jegyző és Bogya-Kis Ferenc lelkipásztorok révén.

A nőszövetségi találkozót dr. Fekete Károly tiszántúli püspök nyitotta meg áhítattal, majd A református istentisztelet alapelvei címmel tartott előadást. „A következő időszak egy fontos feladata, hogy át kell gondolni istentiszteleti életünket. A 19. század racionalista gondolkodása ugyanis sok mindent kiirtott az istentiszteletből, a 20. századi liberalizmus pedig a kultúrkeresztény irányba vitte el azt, aminek eredményeként az istentiszteletet úgy alakították át, mintha a templom egy osztályterem lenne” – hangsúlyozta a püspök.

„Én a kezdetektől részt vettem a találkozón, előbb mint kerületi alelnök, majd kerületi elnök a Királyhágómelléki Nőszövetség képviselőjeként. Most Nagy Erikával, mint alelnökkel, és Balázné Kiss Csillával, kerületi jegyzővel vettünk részt a találkozón” – számolt be lapunknak Bogya-Kis Mária kerületi nőszövetségi elnök.

„Az elmúlt években többször részt vettünk egyházkerületünk nőszövetségi elnökségének képviselőjeként ezen a rendezvényen. Most a világiárvány és a világháborús fenyegetettség közelsége újra megerősítette az imádkozó és bibliaolvasó asszonyok, lányok közösségének, létjogosultságának időszerűségét. Rendkívül nagy szükség van az imádkozó asszonyokra és az egymás hite által való megerősítésre, hogy a hit nyugalomával tudjunk

előre tekinteni. Jó volt érezni, hogy ezek az asszonyok szeretnek együtt lenni, akarnak tanulni, hitben megerősödni, együtt imádkozni, fiatalabbakat bevonni köreikbe. Tovább szeretném adni ezt a tüzet, köteles vagyok továbbadni és megvalósítani a mi kereteink között, a mi asszonyaink számára is egyházmegyéinkben, egyházkerületünkben. Jó volt látni, hogy az egyházkerület vezetői felkarolják és szívügyüknek tartják ezt a belmissziós mozgalmat. Rendkívül fontos megerősíteni azokat, akik ezt továbbadhatják a gyülekezeteknek” – foglalta össze gondolatait Nagy Erika megyei nőszövetségi elnök.

Isten áldása legyen minden ilyen alkalmon, Ő áldja meg imádkozó és bibliaolvasó lányainkat és asszonyainkat!

REFSZATMAR.EU

Isten munkatársai vagyunk

A KRISZ-MUNKATÁRSKÉPZŐ TANFOLYAM MARGÓJÁRA

2019-et írtunk, amikor egy február végi napon Szatmárnémetiben néhány, ifjúsággal is foglalkozó lelkész két napon át az egyházkerületi ifjúsági szövetség (továbbiakban KRISZ) fellendítésén kezdett gondolkodni. Jobb Domokos akkori KRISZ-elnök szorgalmazta eme tervezői napok összehívását, ugyanis sikerült életre kelteni a KRISZ-t közel két évtizednyi jogi szunnyadásából.

Ezeken a tervezői napokon a múlt negatív történéseinek felidézése mellett, hála Istennek, a jövőbe tekintés is megtörtént. Ilyen értelemben a KRISZ elnöksége, valamint a jelen levő néhány egyházmegyei ifjúsági előadó fontosnak tartotta az ifjúsági munkatársképzés (MKT) elindítását, hiszen az jól működött az egykori királyhágómelléki IKE idejében is. Az MKT célja ösztönözni az egyházkerületben lévő református fiatalokat arra, hogy saját korosztályuk között szolgálnak, eszközöket és megfelelő tudást nyújtván nekik a négy hétvégés képzésen.

2019 novemberében elindult a KRISZ életében az első munkatársképző tanfolyam,

15 fiatalal szerte az egyházkerületből. A négy hosszú hétvégés képzés a novembertől áprilisig tartó időszakban folyt.

A fiataloknak önéletrajzot, motivációs levelet vagy videót, valamint lelkési ajánlólevelet kellett beküldeniük. A koronavírus-világjárvány okozta nehézségek ellenére az MKT szemináriumait megtartották, előbb Solyomkőváron a Bethel vendégházban, később a Szilágysomlyói Egyházmegye táborozóhelyén. Az előadások, csoportdinamikai játékok és gyakorlatok, a vasárnapi gyülekezetlátogatások, az együtt töltött idő lehetőséget nyújtott a fiatalok számára, hogy megerősödjének az Istennel való kapcsolatukban. Emellett megtanulhatták a csoportvezetés, rendezvényszervezés, ifjúsági bibliaórák vezetésének csínját-bínját.

A 2019-es őszi kezdés óta már három csoport fejezte be az MKT-t. Negyven fiatal sikeresen felkészítette arra, hogy Krisztust szolgálva munkálkodjanak elsősorban a saját gyülekezetük, de az egyházmegyéjük és az egyházkerület javára is. Visszatekintve azt

tapasztaljuk, hogy az MKT-s fiatalok sokat szolgálnak a saját ifjúsági csoportjukban, és egyházmegyei rendezvények, táborok oszlopos munkatársaivá váltak.

A KRISZ MKT másik nagy hozadéka, hogy időközben újabb és újabb ifjúsággal foglalkozó lelkészek csatlakoztak a szemináriumok megszervezéséhez. Egy elkötelezett lelkési csapat alakult ki az MKT körül, akik szívükön viselik a kerületi ifjúság jövőjét.

Fellendülőben van az egyházkerületi ifjúsági munka. Istennek adunk hálát ezért, aki munkálja bennünk mind az akarást, mint a cselekvést az Ő tetszésének megfelelően (Fil 2,13).

VÉKONY ZSOLT JÓZSEF
KRISZ-ELNÖK ÉS EGYHÁZKERÜLETI IFJÚSÁGI ELŐADÓ

Új templomra van szükség Hadadon

Hadad falu a történelmi Szilágyság része, valamikor a Tövishát kistáj legjelentősebb községe volt. Templomának legrégebbi része Szent László király korabeli. A település Mátyás királytól kapta vásártartási jogát, a Jakcs család várfallal vette körül, a Wesselényiek két kastélyt építettek itt.

A feljegyzések és az építészeti sajátosságok alapján a templom építése három időpont-

ra tehető. A szentély a 14. században épült gótikus stílusban, a 15. században bővült a tulajdonképpeni templomhajóval. Festett kazettás mennyezet volt benne, szószékét Sipos Dávid készítette 1754-ben. Tornya 1900-ban épült.

A talajcsúszások miatt meghasadt templomot több mint tíz évig próbálták megmenteni, sajnos sikertelenül, ugyanis egy törésvonal húzódik alatta, így a megmentési

munkálatok ideje alatt is jelentős mértékben süllyedt.

A gyülekezet 1998 óta nem tud templomban tartani istentiszteletet. Évekig vándoroltak az istentiszteletekkel, tartották egyházi épületben, de az is megsüllyedt, a templom mellett, kultúrotthonban, a Wesselényi-kastély nagytermében, szabadterén, amikor nem fértek be. Az istentiszteletek helye 2007 óta a Wesselényiek által épített, de a Degenfeld család birtokában levő kastély egyik terme. A református közösség számára nagyon fontos a templom. A gyülekezet tagjainak nagy álmuk, hogy templomuk legyen, hiszen a kastély csupán ideiglenes megoldás számunkra.

Próbálkoztunk már korábban is templomterveztetéssel, de vagy keskeny volt a telek, vagy a talaj nem bizonyult építésre alkalmasnak. Tavaly végre elhárult minden akadály a templomépítés elől, majd elkészült az új templom terve. A falu egy földtanilag stabil részén fog megépülni, Isten akaratából és a támogatók jóvoltából. A 2023. május 5-i alapkövetéti ünnepség jelzi, hogy a telken templom fog épülni. Bízunk abban, hogy sikerülni fog az elkövetkező években összegyűjteni az építkezéshez szükséges pénzt, és a gyülekezet végre otthonra lelhet egy gyönyörű szép új templomban.

TÓTOS BEÁTA

Visszatért Kölcsey Nagykárolyba

Második alkalommal állítottak szobrot Kölcseynek Nagykárolyban. Az előzőt szélsőséges nacionalisták előbb megcsontították, később ledöntötték. Gyórfi Lajos szobrászművész csodálatos alkotása a város szívében, a polgármesteri hivatal előtti téren kapott most helyet. Novák Katalin, Magyarország köztársasági elnöke az április 12-i szoboravató ünnepségen kiemelte: „Nagykároly városa Kölcsey szobrával gazdagodott, mi pedig mindannyian gazdagodunk azzal a bizonyossággal, hogy élünk bármilyen huzatos vidékén a világnak, élünk bármilyen vérzivataros időket, mi, magyarok határon innen és túl egymásra mindig számíthatunk.”

„Isten, áldd meg a magyart!” – hangzik el himnuszunkban. Ez a kérés nem csupán magunkra vonatkozik, hanem minden utánunk születő magyarra, s nemcsak a magyarországiakra, hanem a partiumiakra, székelyföldiekre, erdélyiekre, felvidékiekre, örvidékiekre, muravidékiekre, délvidékiekre és kárpátaljaiakra egyaránt – hangsúlyozta a köztársasági elnök.

„Az Úr volt oltalmunk nemzedékről nemzedékre” – mondta imádságában Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke. Hálát adott Istennek az ünnepnapon, mert az emlékszobor Isten ajándékairól beszél. Megköszönte a Mindenhatónak, hogy Kölcsey Ferenc által megajándékozta nemzetünket azzal az imádsággal, melyet minden magyar a magáénak érez. A Himnusz soraiiban benne van a múltunk, jelenünk és a jövőnk is. Imádkozott a magyar nemzetért és minden

emberért, hogy jövünk legyen itt e földön és az örökkévalóságban is. A szoboravatáson áldást mondott Schönberger Jenő római katolikus megyés püspök és Bogdán Szabolcs János református püspök.

Az eseményen üdvözlőbeszédet mondott Kovács Jenő, Nagykároly polgármestere, Kelemen Hunor, Románia miniszterelnök-helyettese. A Himnusz elszavalta Varga Sándor színművész. A felemelő ünnepséget beárnyékolta néhány Kárpátokon túlról érkező román szélsőséges nacionalista kolompolás és kiabálása, akik méltatlanul viselkedtek azokkal a román szomszédjainkkal szemben is, akikkel kölcsönös tiszteletben és békében élünk egymás mellett ebben a térségben.

Nemzeti imánk szerzőjének szoborállítását a Magyar Kormány, az Európa-kapu Európa Területi Társulás, a „Kézenfogva Testvéreinkkel” Sárrétudvari Alapítvány, Nagykároly Város Önkormányzata, valamint a Nagykároly és Vidéke Kulturális Egyesület támogatta.

NKRE.RO

ALPINBIST

Templomok, műemlékek,
egyházi intézmények,
felújításában
és karbantartásában
nyújtunk segítő kezet.

Tornyok – toronydíszek:
festése, felújítása, bádogolása.

Villámhárítók és
ereszcsatornák szerelése.

Ipari alpin technikával,
állványozási költségek nélkül.

Ha pontos és precíz
munkára van szüksége,

Alpinbist Kft.

0755.312.904

office@alpinbist.ro

	NINCS HAJA	HULL A CSAPADÉK	CÉG- FORMA	ELEKTRON JELE	ÖSSZE- ADÁS SZAVA	
	1					J
	ÁG, NÉMETŰL			EKI! ELCSE- NÉSSEL MEGBÍZ		
	REZI HATÁRAI! SPANYOL FOCISTA		PRESSER EGYÜTTESE TEHÉNNÉ VÁLTOZOTT			
	2	A SUGÁR JELE	A SUGÁR JELE CSAPADÉK	OROSZ ILLU- ZIONISTA GÜMŐKÖR	ENERGIA JELE	
	NAGY, ANGOLUL			FÉNY- ELNYELŐ RÓMAI APRÓPÉNZ	NYÚJT	
	ITTRIUM VEGY- JELE	PÁSZTOR- VISELET MÉTER		ADJUNK- TUS, RÖV. TÖKMAGI		
	Ü				CSODÁL- KOZÓ- HANG	

Fricska – Szeressük ellenségeinket

Egy kislány, akit Amynek hívtak, üzenetet küldött a lelkészének: „Drága tiszteltes! Azt mondta a múltkor, hogy szeressük az ellenségeinket. Én még csak hatéves vagyok, és még nincs olyanom. Remélem, majd lesz, ha már

hétéves leszek! Barátja, szeretettel, Amy!” „Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, semmiképpen sem mentek be a mennyek országába” (Mt 18,3).

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő és hírszerkesztő: Erdei-Árva István Béla. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József Levente, Fábán Tibor, Jakó Sándor Zsigmond, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Varga Botond, Vékony Zsolt, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujzag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.